

Sygnatura akt II AKa 225/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 listopada 2016 r.

Sąd Apelacyjny w Łodzi, II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący: SSA Paweł Misiak

Sędziowie: SA Maria Wiatr (spr.)

del. SO Paweł Urbaniak

Protokolant: st. sekr. sąd. Małgorzata Kaniewska

przy udziale prokuratora Krzysztofa Kowalczyka

po rozpoznaniu w dniu 22 listopada 2016 r.

sprawy A. K. odszkodowanie i zadośćuczynienie za niesłuszne skazanie

z powodu apelacji wniesionej przez pełnomocnika wnioskodawcy

od wyroku Sądu Okręgowego w Piotrkowie Trybunalskim

z dnia 24 czerwca 2016 r., sygn. akt III Ko 175/16.

- 1) utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok;
- 2) zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. J. Ł. kwotę 295,20 (dwieście dziewięćdziesiąt pięć 20/100) złotych, tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej wnioskodawcy z urzędu w postępowaniu odwoławczym.

SSA Paweł Misiak

SSA Maria Wiatr del. SSO Paweł Urbaniak

Sygn. akt II AKa 225/16

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim, wyrokiem z dnia 24 czerwca 2016 r. po rozpoznaniu wniosku A. K. o odszkodowanie i zadośćuczynienie za niewątpliwie niesłuszne skazanie wnioszek oddalił.

Wyrok zawiera także rozstrzygnięcie dotyczące kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej wnioskodawcy z urzędu oraz kosztów postępowania.

Apelację od powyższego wyroku wniosł pełnomocnik wnioskodawcy, który zaskarżonemu wyrokowi zarzucił:

" **a/obrazę przepisów postępowania mającą wpływ na treść orzeczenia,**

a w szczególności

- art. 25 ust. 3 ustawy z dnia 11.03.2016r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania karnego i niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2016 poz. 437) poprzez jego nieuwzględnienie a którego treść tj. „ postępowania wymienione w

działach XI i XII ustawy zmienianej w art. 1 (dot. m.in. odszkodowania za niesłuszne skazanie - dopisek apelanta) wszczęte i niezakończone do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, toczą się do ich zakończenia według przepisów dotychczasowych” wskazuje jednoznacznie, że Sąd miał procedować wg 1 przepisów ustawy z 27.09.2013 (Dz.U. z 2013r. poz. 1247 ze zm.) a tymczasem Sąd I instancji niezasadnie „uznał”, że ustawodawca zdecydował o powrocie do poprzedniego systemu odpowiedzialności odszkodowawczej Skarbu Państwa i opierając się na brzmieniu art. 552 kpk sprzed wejścia nowelizacji z lipca 2015r. oddalił roszczenie powoda w sytuacji, gdy winien procedować wg przepisów zmienionych tą nowelą i - zgodnie z dotychczasowymi wytycznymi Sądu Apelacyjnego - roszczenie wnioskodawcy uwzględnić,

- art. 8 kpk stanowiącego, że Sąd samodzielnie rozstrzyga zagadnienia faktyczne i prawne oraz nie jest związany rozstrzygnięciem innego sądu tymczasem Sąd I instancji odwołuje się wprost do poprzedniego - UCHYLONEGO – uzasadnienia orzeczenia Sądu Okręgowego wydanego w sprawie III Ko 344/15 wskazując, iż sąd aktualnie procedujący w pełni akceptuje szczegółowe rozważania poczynione v w uzasadnieniu do wyroku Sądu Okręgowego w Piotrkowie Tryb. z dnia 22.12.2015r. i ich powielania staje się niecelowe” czym naruszył swoją samodzielność jurysdykcyjną a co miało istotne znaczenia dla rozstrzygnięcia o roszczeniu wnioskodawcy,
- art. 442 § 3 kpk poprzez nieuwzględnienie przez Sąd meriti wiążących wskazań Sądu Odwoławczego co do postępowania, zwłaszcza nakazania zbadania przesłanki niewątpliwie niezasadnego zarządzenia wykonania kary nie tylko z perspektywy momentu podejmowania przez Sąd rozstrzygnięcia o zarządzeniu wykonania kary ale na podstawie całokształtu okoliczności znanych w momencie rozstrzygnięcia o roszczeniach wnioskodawcy, czego Sąd I instancji nie uczynił,

b/błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia mający wpływ na jego treść ***polegający zwłaszcza na:***

- nietrafnym ustaleniu, iż zarządzenie wykonania kary wobec A. K. nie było niewątpliwie niezasadne w sytuacji, gdy prawidłowa ocena dowodów zgromadzonych we wszystkich aktach sprawy, którymi dysponował Sąd (także aktami sprawy III K 709/03, aktami dozoru kuratorskiego tej sprawy, aktami wykonawczymi tej sprawy o sygn. II Ko 305/09) wskazuje na nietrafność ustalenia Sądu, a co za tym idzie na niezasadność oddalenia wniosku A. K. w przedmiocie odszkodowania i zadośćuczynienia z racji niesłusznego wykonywania kary pozbawienia wolności,

III. ***Wniósł o*** zmianę zaskarżonego wyroku i uwzględnienie żądania A. K. w całości, względnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpatrzenia Sądowi Okręgowemu oraz o zasądzenie kosztów pomocy prawnej udzielonej A. K. w postępowaniu odwoławczym z urzędu, które nie zostały opłacone w żadnej części.”

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Apelacja pełnomocnika wnioskodawcy nie zasługuje na uwzględnienie. Wbrew twierdzeniom jej autora sąd I instancji nie dopuścił się obrazy przepisów postępowania wskazanych w środku odwoławczym, ani błędu w ustaleniach faktycznych, które stały się podstawą oddalenia wniosku o odszkodowanie i zadośćuczynienie za niewątpliwie niesłuszne skazanie. Na wstępie należy zatem stwierdzić, że sąd meriti w sposób wnikliwy i wszechstronny rozważył wszystkie dowody i okoliczności ujawnione w toku rozprawy, na ich podstawie poczynił prawidłowe ustalenia faktyczne oraz należycie wykazał dlaczego wniosek A. K. nie zasługiwał na uwzględnienie. Ocena materiału dowodowego została dokonana przez sąd z uwzględnieniem reguł sformułowanych w art.4 i 7kpk, jest oceną wszechstronną i bezstronną, nie narusza granic swobodnej oceny, jest zgodna z zasadami wiedzy oraz nie zawiera błędów faktycznych lub logicznych. Podkreślić także należy, że przy wyrokowaniu sąd nie pominął żadnego dowodu, a swoje stanowisko uargumentował w pisemnych motywach zgodnie ze wszystkimi wymogami art.424§1kpk. Sąd Apelacyjny akceptując w pełni motyw sąd I instancji uznał, że nie zachodzi potrzeba powtarzania argumentów zawartych w uzasadnieniu wyroku. Odnosząc się merytorycznie do podniesionych w apelacji zarzutów stwierdzić należy, że:

-nie doszło do obrazy art.25 ust.3 ustawy z dnia 11 marca 2016r. o zmianie(Dz.U. z 2016r. poz.437) - rzecz bowiem w tym, że przepisy wskazanej ustawy wskazują jednoznacznie, że ustawodawca zdecydował o powrocie do systemu odpowiedzialności odszkodowawczej Skarbu Państwa obowiązującego przed dniem 1 lipca 2015r. Oznacza to, że w dniu w którym wnioskodawca złożył wniosek o odszkodowanie i zadośćuczynienie tj. w dniu 18 grudnia 2014r. i w dniu orzekania najpierw przez sąd I instancji tj.24 czerwca 2016r., a następnie przez sąd odwoławczy przepisy art.552kpk nie przewidują możliwości dochodzenia odszkodowania i zadośćuczynienia z racji niesłusznego wykonania kary lub środka karnego, jeżeli w wyniku wznowienia postępowania stwierdzono, że zarządzenie wykonania kary, której wykonanie warunkowo zawieszono było niewątpliwie niezasadne. Słusznie zatem sąd I instancji uznał, że w sytuacji wnioskodawcy nie ma zastosowania reguła wyrażona w art.4§1kk, gdyż zarówno w momencie złożenia wniosku jak i obecnego wyrokowania nie istnieje możliwość dochodzenia roszczeń odszkodowawczych na podstawie art.552§4kpk. W tej sytuacji nie ma racji skarżący twierdząc, że wytyczne Sądu Apelacyjnego uchylającego poprzedni wyrok sądu I instancji nakazywały uwzględnić roszczenie wnioskodawcy. Uważna lektura uzasadnienia wyroku Sądu Apelacyjnego zapadłego po rozpoznaniu poprzedniej apelacji nie pozostawia wątpliwości, że przyczyną uchylenia wyroku sądu meriti były najogólniej rzecz ujmując błędy natury proceduralnej polegające na nieprzeprowadzeniu przez sąd I instancji postępowania dowodowego;

-nie doszło do obrazy art.8kpk, który statuuje zasadę jurysdykcyjnej samodzielności sądu karnego - wskazana zasada oznacza bowiem autonomię orzekania w przedmiocie procesu. Sąd rozpoznający sprawę karną nie jest związany rozstrzygnięciami danej kwestii przez sąd cywilny lub władzę administracyjną, nie musi oczekiwać na odpowiednia decyzje tych organów. W niniejszej sprawie sytuacja tak nie miała miejsca. To, że sąd I instancji aktualnie procedujący zaakceptował w pełni ustalenia co do faktów poczynione w uzasadnieniu do wyroku Sądu Okręgowego w Piotrkowie Tryb. z dnia 22 grudnia 2015r. nie oznacza, że doszło do obrazy art.8kpk. Lektura akt sprawy i pisemnych motywów wyroku nie pozostawia bowiem wątpliwości, że sąd meriti przeprowadził postępowanie dowodowe, a swoje stanowisko przedstawił w szczegółowym uzasadnieniu;

-nie doszło do obrazy art.442§3kpk - wbrew twierdzeniom skarżącego, mimo zmiany przepisów, sąd I instancji odniósł się do treści art.552§4kpk w brzmieniu nadanym mu ustawą z dnia 1 lipca 2015r. Z treści uzasadnienia (k 3 - 4) wynika jednoznacznie, iż sąd I instancji uznał, że gdyby nawet wnioskodawca mógł dochodzić roszczenia na podstawie art.552§4kpk w brzmieniu po 1 lipca 2015r., a sprzed 15 kwietnia 2016r. to i tak wniosek nie mógłby zostać uwzględniony z uwagi na brak przesłanki „niewątpliwej niezasadności”. Kwestii tej sąd meriti poświęcił znaczną część swoich rozważań, które sąd odwoławczy w pełni akceptuje i uznaje za zbędne ponowne ich przytaczanie.

Reasumując – sąd I instancji nie dopuścił się obrazy przepisów postępowania wskazanych w środku odwoławczy, a w konsekwencji nie dopuścił się także błędu w ustaleniach faktycznych. Dlatego nie było powodu do pójścia kierunkiem skargi apelacyjnej.

Wobec tego, że wnioskodawca w postępowaniu odwoławczym korzystał z pomocy pełnomocnika ustanowionego z urzędu, a koszty tej pomocy nie zostały opłacone Sąd Apelacyjny, na podstawie stosownych przepisów, zasądził od Skarbu Państwa należne pełnomocnikowi wynagrodzenie.